

Gemeente Aalsmeer

Uw contact p.kok
p.kok@amstelveen.nl

Postbus 253, 1430 AG Aalsmeer
Vermeld bij reactie ons kenmerk en datum
van deze brief

Aan de leden van de gemeenteraad Aalsmeer

Datum 20 oktober 2020

Betreft Septemercirculaire

Geachte leden van de raad,

Via deze Raadsbrief informeren wij u over de financiële effecten van de septemercirculaire en hoe wij deze via de 2^e bestuursrapportage ter besluitvorming voorleggen aan de raad.

0. Financieel totaaloverzicht

Onderstaand overzicht vat de mutaties en effecten samen van de uitwerking van de septemercirculaire 2020 gemeentefonds¹. De posten onder 1 hebben effect op het begrotingssaldo en worden toegelicht in paragraaf 1 van deze bijlage. De posten onder 2 betreffen toekenningen waar (reserveringen voor) samenhangende uitgaven tegenover staan. Zie hiervoor paragraaf 2 (geen effect op het begrotingssaldo).

Uitkomsten septemercirculaire 2020

negatief bedrag is voordelig/overschot; bedrag x 1000 euro

	2020	2021	2022	2023	2024
1. budgettair effect septemercirculaire 2020 ev.	-993	-442	-350	0	0
1a. afrekeningen oude jaren en aanpassing maatstaven	-230	-244			
1b. compensatie corona	-541				
1c. onderuitputting BCF 2020	-126				
1d. opschorting opschalingskorting	-96	-198			
1e. verlenging extra budget Jeugd			-350		
2. taakmutaties	0	0	0	0	0
3a. toegekende taakmutaties	145	-56	-88	-96	-96
3b. aanpassing bijbehorende uitgavenbudgetten	-145	56	88	96	96
totaal septemercirculaire	-993	-442	-350	0	0
* ten laste van algemene reserve					0
* ten gunste van algemene reserve	-993	-442	-350	0	

1. Budgettair effect incidenteel 2020

De septembercirculaire levert een incidenteel voordeel op van afgerond € 1,8 miljoen. Verspreid over de jaren '20-'22. Structureel komt het Rijk dus niet met extra geld over de brug. Incidenteel wel. De extra incidentele middelen vinden vooral haar oorsprong in: opschorting opschalingskorting, een jaarschijf verlenging van de extra incidentele gelden voor Jeugd, een verwachte onderuitputting BCF en compensatiegelden corona.

De ontvangen coronacompensatie komt ten gunste van de algemene reserve, omdat reeds een lokaal coronafonds is gevormd ten laste van de algemene reserve en omdat overige corona effecten via de Tweede Tijdvakrapportage ook ten laste van de algemene reserve komen. Evenzo komen de extra Jeugdgelden ten gunste van de algemene reserve, omdat tekorten op Jeugd ook ten laste van de algemene reserve zijn gebracht.

1.1a "oude jaren" en aanpassing maatstaven

Bijstellingen op gehanteerde aantallen op verdeelmaatstaven (landelijk en lokaal). Het beschikbaar komen van nieuwe/definitieve CBS-statistieken leiden tot mutaties. Het effect hiervan zijn incidentele voordelen in 2020 (€ 230.000) en 2021 (€ 244.000).

1.1b. Compensatie corona

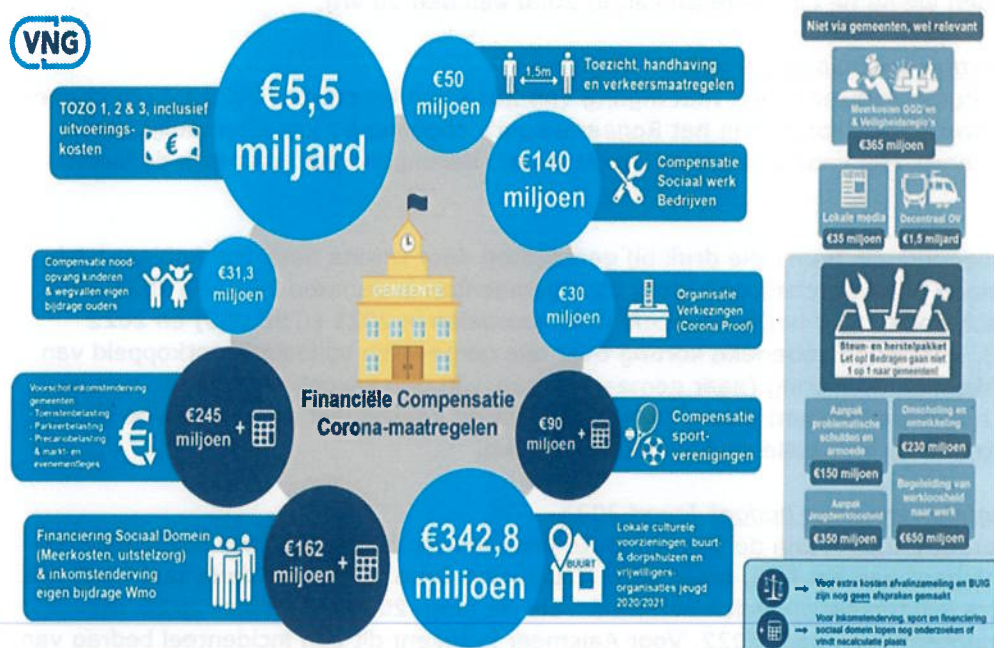
Na de meicirculaire heeft het Rijk via een aparte junibrief gemeenten geïnformeerd over een eerste compensatiepakket voor medeoverheden. Dit pakket is verwerkt in de septembercirculaire, samen met een tweede compensatiepakket. In totaal gaat het om € 655.000. Twee posten zijn bestemd, te weten een compensatie voor SW-bedrijven (in relatie tot onder andere de afspraken die via de Gemeenschappelijke regeling met AM-Match zijn gemaakt) en een vergoeding voor meerkosten komende Tweede Kamerverkiezingen. Er resteert dan € 541.000 ten gunste van de algemene reserve. In de onderstaande tabel volgt een specificatie van de bedragen. Onder de specificatie staat een infographic die alle landelijke maatregelen, c.q. afspraken rond de compensatie laat zien.

Naast de nu toegekende bedragen lopen nog enkele trajecten voor aanvullende compensatie:

- vervolgc compensatie inkomstendervingen na 1jun; reservering € 100mln. nog toe te delen.
- vervolgc compensatie lokale culturele infrastructuur 2021; reservering € 150mln. nog toe te delen.
- aankondiging extra middelen flankerend beleid sociaal domein, i.v.m. extra ondersteuning bijstandsgerechtigden en extra inzet op schuldenproblematiek;
- Bekendmaking van de BUIG-budgetten '20 (definitief) en '21 (1^e voorlopige vaststelling).

Compensatie medeoverheden corona 2020 t/m septembercircularre 2020

omschrijving	(1) mrt-jun macro/mln.	(1) mrt-jun Ameer/euro	(2) aug macro/mln.	(2) t/m dec Ameer/euro	totaal macro/mln.	totaal Ameer/euro
inhaalzorg Jeugd }	144	40.000			144	40.000
inhaalzorg Wmo }		17.000				17.000
eigen bijdrage Wmo			18	27.000	18	27.000
DU Voorschoolse voorz. peuters	23	13.000			23	13.000
Noodopvang kinderen ouders cruciaal beroep			23	49.000	23	49.000
DU- ink.derv. parkeer- en toeristenbelasting						
* parkeerbelasting	125	2.000			125	2.000
* toeristenbelasting	100	86.000			100	86.000
DU- ink.derv. precario/evenementen tot 1jun			20	31.000	20	31.000
lokale culturele voorzieningen	60	84.000	60	82.000	120	166.000
buurt- en dorphuizen			17	22.000	17	22.000
vrijwilligers organisaties jeugd			7	15.000	7	15.000
toezicht en handhaving (oa. boa's/verkeer)			50	73.000	50	73.000
Sub-totaal t.g.v. Algemene Reserve	452	242.000	195	299.000	647	541.000
<u>Specifieke samenhangende posten</u>						
IU Participatie WSW --> naar AM-Match	90	44.000	50	25.000	140	69.000
Verkiezingen 2021 --> Budget verkiezingen '21			30	45.000	30	45.000
TOTAAL-GENERAAL	542	286.000	275	369.000	817	655.000

1.1c Afrekening BTW Compensatiefonds (BCF)

Aparte vermelding verdient de afwikkeling van het BCF. De septembercirculaire bevat een toevoeging aan het gemeentefonds van afgerond € 95 miljoen (incidenteel 2020) op basis van een verwachte onderuitputting van het BCF over 2020. Voor Aalsmeer betekent dit een incidenteel voordeel van € 126.000.

Gemeenten kunnen hun betaalde BTW (met inachtneming van de nodige nuanceringen) declareren bij het BCF. In het kader van het Regeerakkoord Rutte II was het voornemen om dit fonds af te schaffen. In nader overleg met de VNG is hiervan afgezien, maar is wel het budgettaire risico afgewenteld op de gemeenten. Als gemeenten in totaliteit meer declareren dan beschikbaar in het BCF, dan wordt dit bedrag gekort op het gemeentefonds. Als gemeenten minder declareren komt het niet benutte deel van het fonds (de onderuitputting) ten gunste van het gemeentefonds. Dit wordt na afloop van het jaar afgerekend op basis van de werkelijke resultaten (meicirculaire 2021).

Aalsmeer heeft van meet af aan de bestendige gedragslijn gevolgd om de jaarlijkse afrekening van het BCF te verwerken op het moment van de definitieve nacalculatie (jaarlijks achteraf). Dat liep dan gelijk op met de nacalculatie van de accressen op basis van werkelijke Rijksuitgaven ("samen trap op en trap af"). Gelijktijdige verwerking van beide nacalculaties gaf een dempend effect op de schommelingen.

Dit jaar ligt de situatie anders, omdat Rijk en de VNG hebben afgesproken, vanwege de onzekerheden en verstoringen door de coronapandemie, om de accressen 2020 en 2021 te bevriezen op het peil van de meicirculaire 2020 en niet meer na te calculeren. Daarmee vervalt een belangrijke reden om de voorziene onderuitputting BCF aan te houden. Daarom volgen we nu de circulaire en valt in 2020 een bedrag vrij.

1.1d Opschorting opschalingskorting

Het Kabinet Rutte-Samsom heeft met ingang van 2018 een tot en met 2025 (!) structureel oplopende "opschalingskorting" in het Regeerakkoord opgenomen van uiteindelijk een kleine € 1 miljard. Het venijn zit daarbij in de staart. Kortingen lopen namelijk de laatste jaren op.

Gezien de toegenomen financiële druk bij gemeenten door corona heeft het kabinet besloten deze oploop in de opschalingskorting voor gemeenten in de jaren 2020 en 2021 incidenteel te schrappen. Dat betekent incidentele voordelen in 2021 (€ 96.000) en 2022 (€ 198.000). Hoewel de generieke korting over alle gemeenten volledig is ontkoppeld van de oorspronkelijke motivering (naar gemeenten van 100.000 inwoners), blijft de korting structureel nog onverminderd staan. De VNG brengt dit consequent als één van de grootste pijnpunten in de financiële verhouding ter sprake.

1.1e Incidentele verhoging budget Jeugd 2022

Een ander groot pijnpunt zijn de vele en grote tekorten op Jeugd. Ook hier incidentele "tegememoetkomingen" van het Rijk, maar geen structurele extra middelen. Vorig jaar heeft het Kabinet extra incidentele middelen verstrekt voor de jaren 2019 tot en met 2021. Dit wordt nu doorgetrokken naar 2022. Voor Aalsmeer betekent dit een incidenteel bedrag van € 350.000.

Het Rijk heeft onderzoeksbureau AEF opdracht gegeven onderzoek te doen naar de tekorten. In de septembercirculaire is daarover het volgende opgenomen "of, en zo ja in welke mate, gemeenten structureel extra middelen nodig hebben bij een doelmatige en doeltreffende uitvoering van de Jeugdwet. De resultaten van dit onderzoek worden eind dit jaar verwacht en dienen als inbreng voor de komende kabinetsformatie".

2. Taakmutaties

De meicirculaire bevat de volgende nieuwe toevoegingen en onttrekkingen in verband met specifieke maatregelen (taakmutaties). De algemene beleidslijn is, dat het in deze gevallen gaat om wijzigingen in taken/werkzaamheden en dat er een directe relatie is met samenhangende uitgavenbudgetten waarmee verrekening plaatsvindt. Afhankelijk van de aard en omvang van de maatregel kan nadere besluitvorming plaatsvinden aan de hand van aparte advisering:

specificatie taakmutaties		bedragen x € 1.000				
		2020	2021	2022	2023	2024
a) waterschapsverkiezingen	structureel	5	5	5	5	5
b) brede aanpak beleid dak- en thuisloosheid	incidenteel '20/'21	18	32			
c) toevoeging bedrag GIDS/Kansrijke Start	incidenteel '20/'22	8	8	8		
d) versterking omgevingsveiligheidsdiensten	incidenteel '21/'24		3	3	3	3
e) Uitv.kosten SVB voor pgb trekkingsrechten	correctie meicirc.		-38	-38	-38	-38
f) suppletiereregeling IUSD jeugd	correctie meicirc.		-66	-66	-66	-66
g) IU Participatie /WSW --> naar AM-Match	zie compensatie corona	69				
h) Budget voor verkiezingen '21	zie compensatie corona	45				
Totaal toekenning taakmutaties		145	-56	-88	-96	-96

Ad. a: waterschapsverkiezingen

Op basis van het uitgevoerde onderzoek bij de waterschapsverkiezingen 2019 hebben de VNG en de Unie van Waterschappen (UvW) overeenstemming bereikt over een vergoeding voor de organisatie van de waterschapsverkiezingen. Aalsmeer ontvangt voor deze werkzaamheden met ingang van 2020 een structureel bedrag van € 5.000.

Ad. b: brede aanpak beleid dak- en thuisloosheid

Het kabinet stelt voor de aanpak van dak- en thuisloosheid een financiële impuls beschikbaar van in totaal € 200 miljoen voor de jaren 2020 en 2021. Ook Aalsmeer wordt nu al soms met erg uitdagende casuïstiek rond dak- en thuisloosheid geconfronteerd. Die uitdaging neemt verder toe en hangt samen met de komende decentralisatie van Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen. De impuls gelden (eenmalig € 18.000 in 2020 en eenmalig € 32.000 in 2021) gaan wij gebruiken ten behoeve van de regionale aanpak maatschappelijke opvang en beschermd wonen. Uw raad wordt hier in het eerste kwartaal van 2021 nader over geïnformeerd. De uitvoering wordt opgepakt door de vijf gemeenten in de regio Amstelland en de financiën worden beheerd door Amstelveen. Dat betekent dat het geld beschikbaar wordt gesteld aan Amstelveen.

Ad. c: toevoeging bedrag Gids/Kansrijke start

Het actieprogramma Kansrijke Start wil dat er meer kwetsbare ouders goed voorbereid met hun zwangerschap starten en minder ongeplande en onbedoelde zwangerschappen in kwetsbare gezinnen voorkomen. Hiervoor wordt voor Amstelveen en Aalsmeer een lokale coalitie van partners rond de eerste 1.000 dagen gevormd. Met die coalitie wordt een uitvoeringsplan opgesteld en uitgevoerd. De nu toegekende middelen (€ 8.000 per jaar in 2020 tot en met 2022) zijn een aanvulling op eerder toegekende middelen

Ad. d: versterking omgevingsveiligheidsdiensten

De gemeenten ontvangen vier jaar lang € 3.000 voor lokale versterking omgevingsveiligheid. Dit geeft gemeenten de ruimte om te komen tot lokale prioriteiten bij de uitvoering van omgevingsveiligheidsbeleid (route gevaarlijke stoffen).

Ad. e: Uitv.kosten SVB voor pgb trekkingsrechten

Ter dekking van de uitvoeringskosten bij de SVB voor pgb trekkingsrechten wordt jaarlijks bij de septembercirculaire een bedrag uit het gemeentefonds genomen op basis van de nieuwe SVB-begroting. Het jaar erop valt dit bedrag vrij in de meicirculaire en wordt vervolgens weer een nieuw bedrag uitgenomen in de septembercirculaire. Gelet op het terugkerende karakter van deze post wordt de vrijval in de meicirculaire gereserveerd in afwachting van uitsluitel in de komende septembercirculaire over de (bijdrage in de) uitvoeringskosten 2021. De reservering ad. € 38.000 in de meicirculaire kan nu weer vrijvallen.

Ad f): suppletieregeling overheveling IUSD jeugd

Alle gemeenten hebben te maken met de suppletieregeling overheveling IUSD. Deze regelt dat herverdeel-effecten vanwege een per 2019 doorgevoerde definitiewijziging voor de maatstaf jongeren per 2019 (van <20 jaar naar <18 jaar) worden gecompenseerd. Nu de algehele herziening van de verdeling van het gemeentefonds een jaar is uitgesteld tot 2022 moet ook voor deze suppletie-uitkering rekening worden gehouden met een jaar verlenging. Dit laatste jaar zit nu opgenomen in deze circulaire. Voor Aalsmeer gaat het om een negatief bedrag van € 66.000 waarvoor een stelpost is opgenomen in de begroting. De stelpost kan nu vrijvallen.

3. Overige ontwikkelingen - Herverdeling gemeentefonds - Inkomensverevening

De septembercirculaire bevat ook algemene informatie over ontwikkelingen die spelen rond de financiële verhouding. Vermeldenswaard is deze keer het traject herverdeling gemeentefonds.

De onderzoeken om met ingang van 2022 te komen tot een nieuwe verdeling voor het gemeentefonds zijn afgerond. Op basis van de onderzoeksuitkomsten en het bestuurlijk gesprek zullen de fondsbeheerders naar verwachting in het najaar een voorstel voor de nieuwe verdeling ter consultatie voorleggen aan de VNG en de Raad voor het Openbaar Bestuur (ROB). Op dat moment zullen ook de onderzoeksrapporten op Rijksoverheid.nl worden gepubliceerd. Na weging van de adviezen van de VNG en ROB zullen de fondsbeheerders de Tweede Kamer per brief informeren over het definitieve verdeelvoorstel. Dat zal naar verwachting in december plaatsvinden.

Als onderdeel van deze voorstellen is een forse uitbreiding van de inkomensverevening in het gemeentefonds te verwachten. Voor Aalsmeer is dit zeer nadelig. Het risico is benoemd in de paragraaf Weerstandsvermogen (begroting 2021). Rekening moet worden gehouden met een structureel nadeel in de orde van € 2 miljoen.

4. Voorgestelde besluitvorming

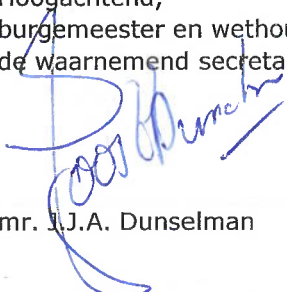
De effecten van de septembercirculaire worden via de 2^e bestuursrapportage ter bespreking en vaststelling aangeboden aan de raad. De kern hiervan is:

- incidentele bedragen ten gunste van de algemene reserve (via het begrotingssaldo) van € 993.000 in 2020, € 442.000 in 2021 en € 350.000 in 2022;
- het in samenhang met specifieke taakmutaties binnen de algemene uitkering verwerken van de volgende direct samenhangende posten in de begroting 2020 en de meerjarenbegroting 2021-2024:
- (b1) € 5.000 structureel met ingang van 2020 voor de uitvoering waterschapsverkiezingen;
- (b2) € 18.000 in 2020 en € 32.000 in 2021 voor brede aanpak dak- en thuisloosheid en deze bedragen overdragen aan Amstelveen.
- (b3) € 8.000 aanvullende middelen in 2020 tot en met 2022 voor Kansrijke Start;
- (b4) € 3.000 in 2021 tot en met 2024 voor versterking lokale omgevingsveiligheidsdiensten;

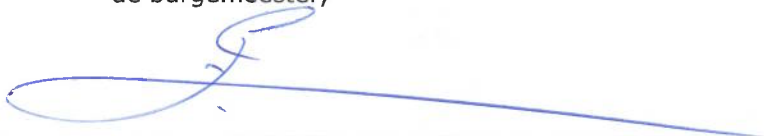
- (b5) € 38.000 vrij laten vallen van de in de meicirculaire gereserveerde taakmutatie voor uitvoeringskosten bij de SVB voor pgb trekkingsrechten;
- (b6) € 66.000 vrij laten vallen van de in de meicirculaire gereserveerde taakmutatie voor suppletiereregeling overheveling IUSD-jeugd;
- (b7) € 69.000 in 2020 voor I/U participatie WSW uitgevoerd door AM-Match;
- (b8) € 45.000 in 2020 reserveren voor corona gerelateerde kosten t.b.v. verkiezingen 2021.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van de gemeente Aalsmeer,
de waarnemend secretaris, de burgemeester,

mr. J.J.A. Dunselman

mr. G.E. Oude Kotte

